

ZPRÁVY

● Prof. RNDr. Dušan Mlynarčík, DrSc. 75-ročný

Vážená farmaceutická komunita, dovoľte mi, aby som sa pripojil k tým, čo po tieto dni chcú srdečne potriasť pravícou a srdečne zablahoželať pánovi prof. RNDr. Dušanovi Mlynarčíkovi, DrSc., k jeho významnému jubileu – 75 rokov.

Náš jubilant sa narodil 7. júna 1941 v Bardejove, kde absolvoval základnú a jedenástočnú strednú školu, na ktorej v roku

1958 maturoval. V rokoch 1958–1963 študoval na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského (FaF UK) v Bratislave.

Po promócii sa stal vysokoškolským učiteľom na Katedre biochémie a mikrobiológie (terajšej Katedry bunkovej a molekulárnej biológie liečiv) FaF UK v Bratislave.

Po nástupe na toto pracovisko sa postupne podieľal na všetkých formách pedagogickej práce a špecializoval sa na mikrobiológiu s farmaceutickým zameraním.

V roku 1967 získal hodnosť doktora prírodovedy – RNDr., v roku 1974 na Slovenskej akadémii vied úspešne obhájil dizertačnú prácu *Imunochemické štúdium extraktov O-antigénu Escherichia coli a Citrobacter freundii* a stal sa kandidátom biologických vied.

V jeho odbore raste mali dôležitý prínos študijné pobyty na Akademii Medycznej v Poznani v roku 1976, na Robert Koch Institute vo Wernigerode v roku 1978, ale najmä v roku 1980 u prof. dr. W. B. Huga na Nottingham University, Department of Pharmacy vo Veľkej Británii.

V roku 1993 na Slovenskej technickej univerzite úspešne obhájil doktorskú dizertačnú prácu *Pôsobenie amfifilných zlúčenín na baktériovú bunku* a stal sa doktorom vied. V roku 1996 bol prezidentom republiky vymenovaný za profesora.

Vo svojej vedeckovýskumnej práci sa spočiatku zaoberal štúdiom a úlohou, ktorú majú nitráty redukujúce črevné baktérie pri vzniku alimentárnej methemoglobinémie dojčiat. Neskôr sa venoval imunochemickej analýze somatických antigénov niektorých gramnegatívnych baktérií. Aktívne sa podieľal na objave, že za zatrie-

dením baktérií *Citrobacter freundii* do sérotypov sa skrýva chemická štruktúra ich lipopolysacharidov a že sérotypy sú analogické aj chemotypom. Význam tohto objavu dokumentuje najmä skutočnosť, že jeho výsledky sa premietli do kľúčového diela bakteriálnej systematiky *Bergey's Manual of Systematic Bacteriology*. V spolupráci s chemikmi pôsobiacimi na FaF UK sa úspešne podieľal na projekcii, príprave a štúdiu nových zlúčenín s antimikróbnyimi vlastnosťami. Výsledky tohto štúdia viedli k cielenej syntéze homologických radov stovák nových organických aj anorganických zlúčenín, k výskumu štúdia vzťahu a závislosti ich biologického účinku od štruktúry a fyzikálnochemických vlastností a k definovaniu mechanizmu ich účinku na bakteriálne bunky, ako aj k objasneniu interakcie organických amíniových solí, amínoxidov a derivátov bázycky substitutovaných esterov fenylnitrobenzovej kyseliny s bakteriálnou bunkou a jej dôsledkov pre bakteriálne bunky.

Z tohto štúdia vzišiel návrh na výrobu štyroch nových dezinfekčných prostriedkov, z ktorých tri (Dusept, Dezol a Multisept) sa uplatnili aj v praxi.

Extenzívne ukazovatele jeho vedeckej produktivity ukazujú, že je vedúcim autorom vysokoškolskej učebnice Mlynarčík D., Májeková H., Dubničková M. *Farmaceutická mikrobiológia, UK 2016*, autorom dvoch kapitol v monografiách, 110 pôvodných vedeckých experimentálnych prác, 8 skript a 19 patentov z ktorých 3 boli realizované v praxi.

V rokoch 1980–1999 bol zástupcom vedúceho katedry a vedúcim oddelenia mikrobiológie, imunológie a hygieny, v rokoch 1988–1990 a 1995–1999 prodekanom FaF UK, v rokoch 1999–2005 prorektorom UK pre vedecko-výskumnú činnosť a v rokoch 2005–2009 dekanom FaF UK v Bratislave.

Dňa 4. decembra 2014 mu Vedecká rada UK udelila štatút profesor emeritus.

Za svoju výchovno-vzdelávaciu, vedecko výskumnú a organizátorskú prácu mu boli udelené viaceré ocenenia.

Je čestným členom Slovenskej farmaceutickej spoločnosti (SFS), laurerát Weberovej ceny SFS, nositeľ Medaily PhMr. Vladimíra Žuffu, Medaily PhMr. Jána Halašu, bronzovej, striebornej a zlatej medaily FaF UK, zlatej Galenovej medaily FaF UK a Zlatej medaily UK.

K jeho záľubám a koníčkum patrí mykológia, v ktorej sa vypracoval medzi jej významných odborníkov.

Záverom mi dovoľte, aby som sa prof. Mlynarčíkovi, DrSc., poďakoval za jeho systematickú, cieľavedomú výchovno-vzdelávaciu, vedeckovýskumnú a organizátorskú prácu, ktorou významnou mierou prispel k rozvoju a výsledkom farmaceutického školstva, vedy a praxe.

J. Čižmárik